

LEDER: GRØDE I NATURHISTORIEN

Der er grøde i dansk naturhistorie i disse år. Mens de fleste faglige naturhistoriske foreninger oplever stagnation eller ligefrem tilbagegang, blomstrer naturhistorien til gengæld på nettet. Nogle hjemmesider, f.eks. Ornithologisk Forenings dofbasen eller obsnatur er primært beregnet til indrapportering, mens især den private hjemmeside fugleognatur.dk er eksponent for, hvordan man på internettet kan skabe en "forening", hvor tusinder af danskere hver dag er aktive eller i hvert fald deltager på sidelinjen.

På nettet kan man alt det, som foreningerne tidligere næsten havde patent på: Man kan mødes og småsludre, man kan få identificeret sine dyr, svampe eller planter, man kan prale og vise sine bedste skud frem, man afholder fælles ture, og man kan koordinere eventuelle indsamlinger. Endelig indsamles der på f.eks. fugleognatur.dk så store og værdifulde datamængder, at man i dag ikke kan udtale sig om visse arters udbredelse uden at konsultere hjemmesiden. For nogle artsgrupper kan man lakonisk konstatere, at nye atlasundersøgelser er blevet overflødige – man kan nøjes med at gå på nettet og kigge på prikkort.

Naturhistorie på nettet er en udfordring, som de naturhistoriske foreninger er nødsaget til at tage alvorligt. Hvis man ved at netværke på internettet kan få alt det, man som naturhistoriker har behov for, mister foreningerne en stor del af deres eksistensberettigelse. Udsigten hertil kan få mange til at henfalde til mudderkastning. "Fotografi-baseret naturhistorie på nettet er pop", "der er for mange fejlbestemte arter", eller "det vil til enhver tid kun være let bestemmelige arter, der bringes i

spil". Det kan der alt sammen være noget om, desuagtet at der udføres et stort arbejde med at kvalitetssikre data på nettet.

Det fører dog ingen steder at se ned på sådanne frivillige og private initiativer. Tværtimod løser især fugleognatur med sin bredt forankrede brugerdeltagelse og folkelighed en opgave, som foreningerne beviseligt ikke magter at løfte.

Såfremt de etablerede foreninger og de allerbedste fagfolk vægrer sig ved at deltage, er det nødvendigvis kun "amatørerne" (forstået i bedste mening), som sætter dagsordenen. Det er her ligesom i foreningerne de aktive, der bestemmer.

Derfor må foreningerne gøre sig klar, om de ikke kunne have en interesse i at etablere et samarbejde med hjemmesiderne, således at foreningerne tager et medansvar og – ligesom hjemmesiderne får mere legitimitet - får et udbytte. Naturhistorisk Museum har f.eks. indledt samarbejde med fugleognatur, bl.a. for at sikre, at data fra fugleognatur ikke går tabt i tilfælde af hjemmesidens opløsning.

Synlighed på nettet kunne måske også på sigt vende naturhistoriske foreningers dybeste problem: rekrutteringen. En del af nettets brugere kunne måske få øjnene op for foreningernes styrke: det naturpolitiske ståsted.

Thomas Secher Jensen

The screenshot shows the homepage of fugleognatur.dk. At the top, there is a navigation bar with links for 'Log ind', 'Opret profil', 'Hjælp', and 'Naturbøger'. Below this is a banner for 'SØREN FRA LYGEBY SØGER KOLLEGA, SOM TALER SHAREPOINT-SPROG' with a 'COWI' logo. To the right, there is a 'Læs mere om jobbet på www.IT-Jobbank.dk' link. The main content area is divided into several sections: 'Find en art' with a search bar, 'Menu' with links to 'Om Fugleognatur.dk', 'Søgning', 'Opret profil', and 'Log ind', 'Natur og Museum' with a 'Seneste nummer af Natur og Museum' link, and 'Sponsor' with a 'TA' logo. The central section is titled 'Fugleognatur.dk - kvalitetstid i naturen og på nettet' and contains a welcome message, statistics (201667 observations, 31000 images, 1041 species descriptions, 173634 questions, 7689 users), and a 'Forum/kommentarer' section with a post about 'Hvilke nymfer?'. To the right, there is a 'Naturgalleri' section with images of 'Causchas fibulella' and a 'Netobs' section with a 'Har du set en Harlekin?' post. At the bottom, there are links for 'Observationer af flora og fauna' and 'Seneste observationer'.